

มาตรฐานการดูแล และบำรุงรักษาระบบประปา ระบบประปาแบบผิวดิน

กองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

ระบบประปาหมู่บ้าน ที่สามารถให้บริการน้ำสะอาดได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจน การให้บริการได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง จะต้องมีการดูแลและใส่ใจ จากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ผู้ควบคุมการผลิต ผู้บริหารกิจการระบบประปา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จากระบบประปาในแต่ละแห่ง

กรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยงานที่มีความห่วงใยในเรื่องคุณภาพน้ำ ที่ผลิตจากระบบประปาหมู่บ้าน ในแต่ละพื้นที่ มีความต้องการให้ระบบประปาหมู่บ้านมีการดูแล และการบำรุงรักษา ได้อย่างถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามหลักวิชาการและความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยในปี 2548 จึงได้จัดทำ เอกสาร “มาตรฐานการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ระบบประปาแบบผิวดิน” เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ตลอดจนนำไปใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินงานของผู้ควบคุมการผลิตและผู้ที่เกี่ยวข้อง และในปี 2564 ได้มีการปรับปรุงครั้งที่ 1 ให้มี เนื้อหาที่สมบูรณ์และเหมาะสม เพื่อให้ระบบประปามีอายุการใช้งานที่ยาวนาน สามารถแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำและผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

การจัดทำคู่มือเล่มนี้เป็นการปรับปรุงครั้งที่ 2 เพื่อให้มีเนื้อหาที่เป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

กองการจัดสรรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ
มีนาคม 2568

สารบัญ

รายการ	หน้า
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำวัน	3
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำ 2 วัน	6
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำสัปดาห์	8
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำ 1 เดือน	10
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำ 6 เดือน	15
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำปี	17
การตรวจสอบสภาพของระบบประปาประจำ 5 ปี	22
บรรณานุกรม	24
สถานที่ติดต่อ	25
คณะทำงาน	28

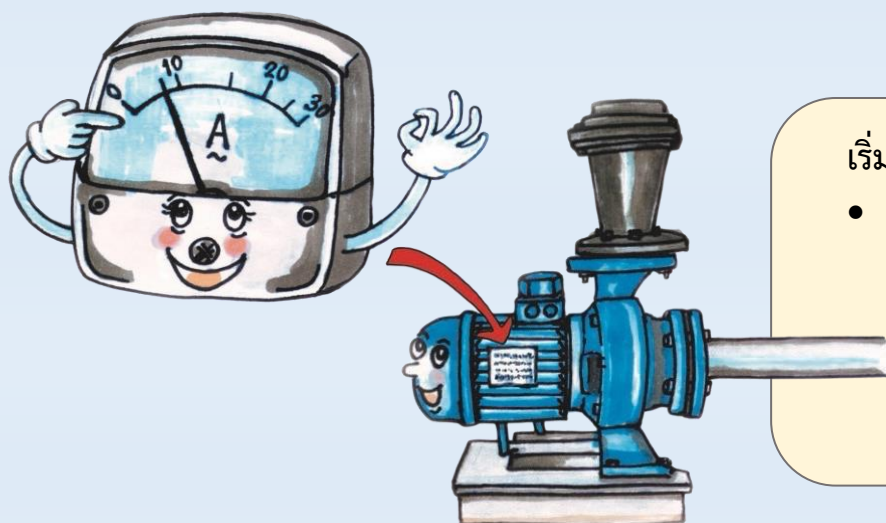
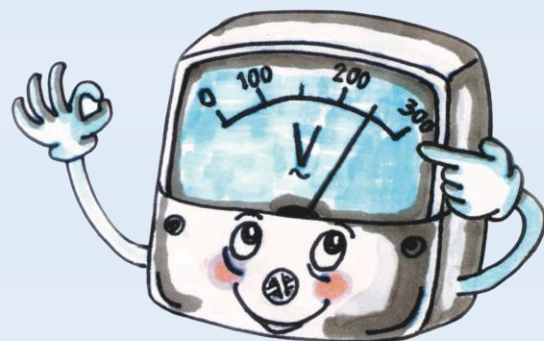
การตรวจสอบสภาพของระบบประปา

ประจำวัน

ระบบน้ำดิบ

เครื่องสูบน้ำหอยโข่งและระบบควบคุม
ก่อนเปิดเครื่องสูบน้ำ

- ตรวจสอบแรงเคลื่อนไฟฟ้า (โวลต์)
 - ตรวจสอบค่าแรงเคลื่อนไฟฟ้าจากโวลต์มิเตอร์
ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 200 - 240 โวลต์
ในกรณีระบบไฟฟ้า 1 เฟส และควรมีค่า
อยู่ระหว่าง 340 - 420 โวลต์ สำหรับระบบ
ไฟฟ้า 3 เฟส

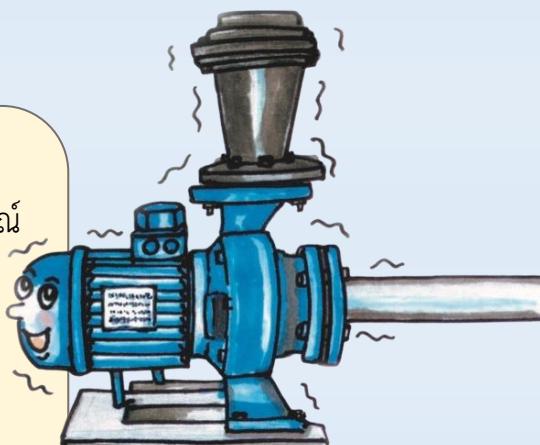

เริ่มเดินเครื่องสูบน้ำ

- ตรวจสอบกระแสไฟฟ้า (แอมแปร์)
 - ตรวจสอบค่ากระแสไฟฟ้าที่แอมมิเตอร์
ซึ่งจะต้องได้ค่าไม่สูงกว่าที่ระบุไว้ใน
เนมเพลท
(ป้ายแสดงรายละเอียดของเครื่องสูบน้ำ)

ขณะเดินเครื่องสูบน้ำ

- สังเกตการทำงานของเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์
 - ระหว่างเดินเครื่องให้ตรวจสอบเสียง,
การสั่นสะเทือน, อุณหภูมิของเครื่องสูบน้ำ
รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ

ระบบผลิตน้ำ

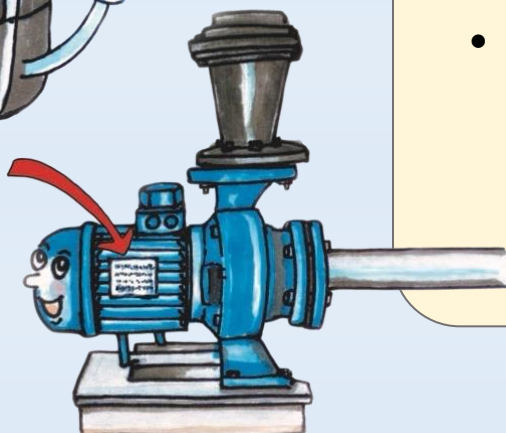
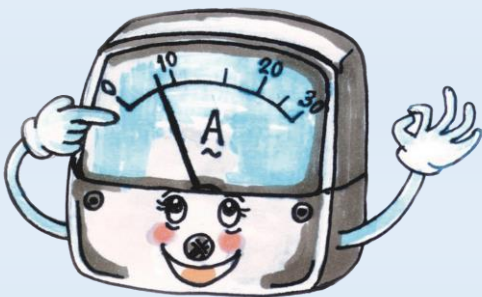
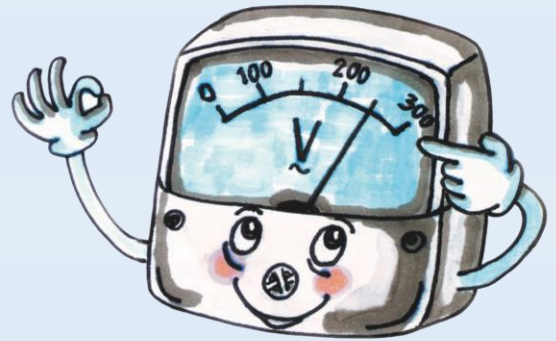
ถึงสร้างตะกอนและถังตกตะกอน
หลังการผลิตน้ำ

- ระบายตะกอนในถังโดยการเปิดประตูน้ำ
 - ระบายตะกอนหลังการผลิตน้ำในแต่ละวัน
 - เพื่อระบายตะกอนที่ตกค้างในถังออกไป

ระบบจ่ายน้ำ

เครื่องสูบน้ำหอยโข่งและระบบควบคุม
ก่อนเปิดเครื่องสูบน้ำ

- ตรวจสอบแรงเคลื่อนไฟฟ้า (โวลต์)
 - ตรวจสอบค่าแรงเคลื่อนไฟฟ้าจากโวลท์มิเตอร์
 - ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 200 - 240 โวลต์
 - ในกรณีระบบไฟฟ้า 1 เฟส และควรมีค่าอยู่ระหว่าง 340 - 420 โวลต์
 - สำหรับระบบไฟฟ้า 3 เฟส

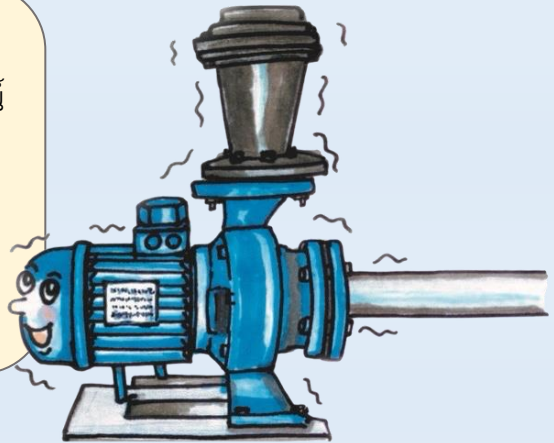

เริ่มเดินเครื่องสูบน้ำ

- ตรวจสอบกระแสไฟฟ้า (แอมแปร์)
 - ตรวจสอบค่ากระแสไฟฟ้าที่แอมมิเตอร์
 - ซึ่งจะต้องได้ค่าไม่สูงกว่าที่ระบุไว้ในเนมเพลท
 - (ป้ายแสดงรายละเอียดของเครื่องสูบน้ำ)

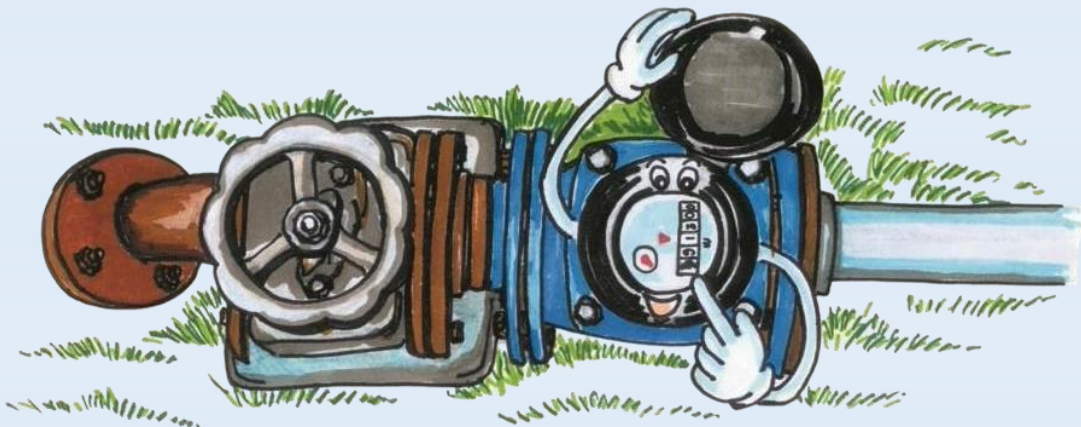
ขณะเดินเครื่องสูบน้ำ

- สังเกตการทำงานของเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์
 - ระหว่างเดินเครื่องให้ตรวจสอบเสียง, การสั่นสะเทือน, อุณหภูมิของเครื่องสูบน้ำ รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ

มาตรวัดน้ำรวม

- ตรวจสอบการทำงานของมาตรวัดน้ำรวม
 - ที่ระบบประปาสามารถทำงานได้ปกติ โดยสังเกตการหมุนของตัวเลข บอกริมาณน้ำ จะต้องหมุนได้ตามปกติ

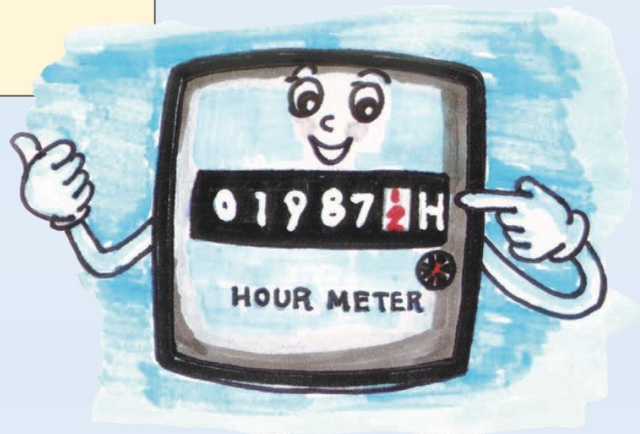
การตรวจสอบสภาพของระบบประปา

ประจำ 2 วัน

ระบบผลิตน้ำ

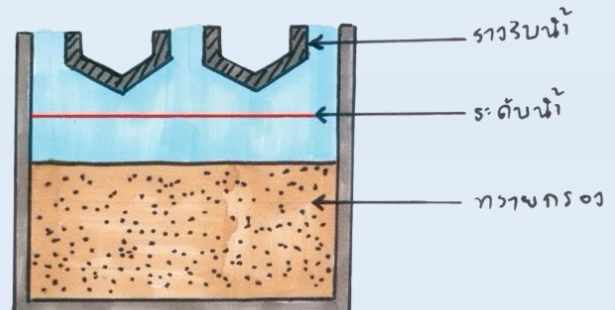
ถังกรองน้ำ

- ล้างหน้าทรายกรอง
 - ต้องทำการล้างหน้าทรายกรองเมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้ (อาจทุก ๆ 2 วัน หรือ 24 ชั่วโมง ของการทำงาน) ซึ่งขึ้นอยู่กับการอุดตันของหน้าทรายกรอง

- ตรวจสอบสภาพของหน้าทรายกรอง
 - ทำพร้อมกับการล้างหน้าทรายกรอง โดยระบายน้ำในถังกรองออกและตรวจสอบผิวหน้าทรายว่ามีรอยแตกแยก หรือเป็นแผ่นแข็งหรือไม่ ถ้ามี ให้หาสาเหตุและแก้ไข

- ตรวจสอบระดับทรายกรอง
 - ตรวจสอบระดับทรายกรอง
 - ถ้าพบว่าต่ำกว่ากำหนด
 - ให้เติมทรายกรองให้ได้ตามขนาด
 - และระดับที่กำหนดไว้

ระบบจ่ายสารละลายคลอรีน

- ก่อนการเตรียมสารละลายคลอรีนครั้งต่อไป
 - ระบายสารละลายคลอรีนที่เหลือน้ำจนถึงจ่ายสารละลายทิ้ง เพื่อให้ความเข้มข้นของสารละลายที่เตรียมใหม่มีความเข้มข้นตามที่กำหนด

การตรวจสอบสถานะของระบบประปา

ประจำสัปดาห์

ระบบน้ำดิบ

แหล่งน้ำดิบ

- กำจัดขยะและวัชพืช
 - กำจัดเศษวัชพืชที่ลอยเข้ามาในแหล่งน้ำออก เพื่อไม่ให้ขวางทางเดินน้ำซึ่งอาจส่งผลให้น้ำเน่าเสียได้

- วัดความขุ่นของน้ำดิบ
 - วัดค่าความขุ่นของน้ำดิบโดยวิธีการวัดระยะความลึกจากการมองเห็น หรือใช้เครื่องวัดความขุ่นเพื่อจะได้นำมาคำนวณหรือเทียบค่าการใช้ปริมาณสารส้มในการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

- วัดค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำดิบ
 - วัดค่าความเป็น กรด-ด่าง ของน้ำดิบโดยใช้เครื่องมือพีเอช (pH) ซึ่งอาจจะเป็นพีเอชมิเตอร์ หรือเครื่องวิเคราะห์โดยวิธีการเทียบสี เพื่อให้ทราบค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำ ซึ่งจะมีผลต่อการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

ระบบผลิตน้ำ

ถังน้ำใส

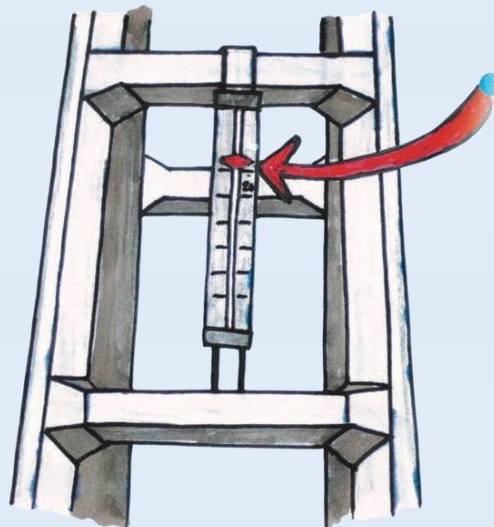
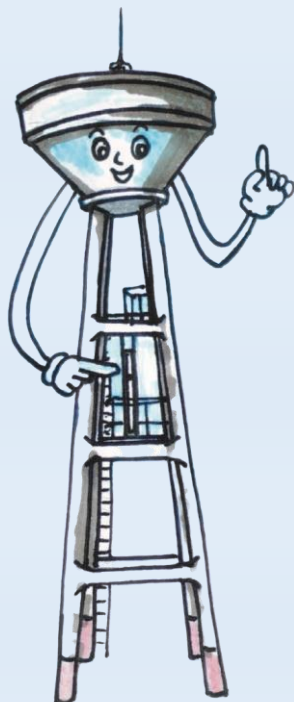
- ตรวจสอบป้ายบอกระดับน้ำและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี สามารถบอกระดับน้ำได้เป็นปกติ
 - ตรวจสอบโดยการยกหรือดึงสลิง
 - ป้ายบอกระดับน้ำขึ้น-ลง สังเกตดูว่าป้ายบอกระดับน้ำสามารถหมุนกลับมาอยู่ในระดับเดิมได้เป็นปกติหรือไม่

ระบบจ่ายน้ำ

หอถังสูง

- ตรวจสอบป้ายบอกระดับน้ำและอุปกรณ์
 - โดยการสังเกตป้ายบอกระดับน้ำจะต้องมีการขยับขึ้นลงตามระดับน้ำในถัง

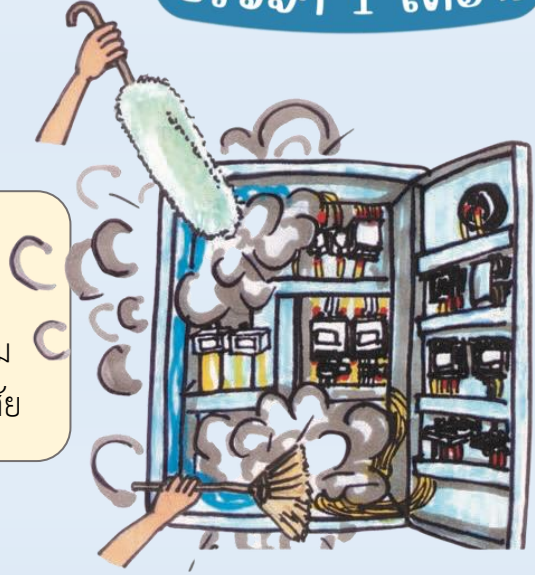
การตรวจสอบสภาพของระบบชลประทาน

ประจำ 1 เดือน

ระบบน้ำดิบ

เครื่องสูบน้ำหอยโข่งและระบบควบคุม

- ตรวจสอบและทำความสะอาดภายในตู้ควบคุม
 - ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในตู้ควบคุม ปิดฝุ่นและไม่ให้สัตว์ต่าง ๆ เข้าไปทำรังอยู่อาศัย

ท่อส่งน้ำดิบ

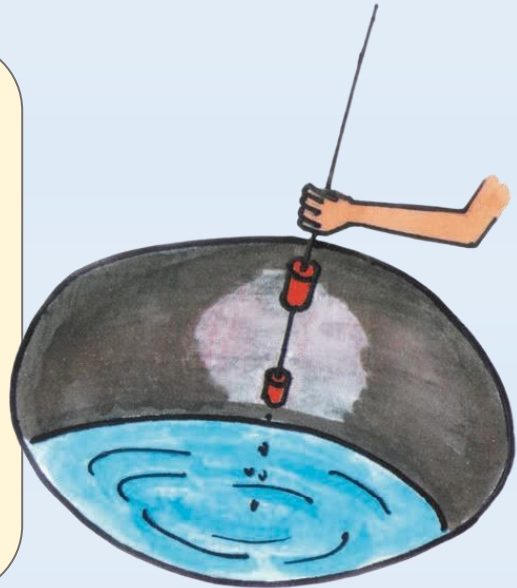
- ตรวจสอบรอยรั่วซึมตามแนวท่อ
 - ตรวจสอบรอยรั่วซึมตามแนวท่อ โดยวิธีการสังเกตแนวที่มีการวางท่อผ่านว่ามีรอยน้ำขัง หรือมีน้ำซึมหรือไม่ หรืออาจใช้เครื่องมือพิเศษ เช่น การวัดความดันของน้ำ การใช้เครื่องมือวัดคลื่นเสียง หากพบรอยรั่วซึมให้ดำเนินการซ่อมเพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำโดยเปล่าประโยชน์

ระบบผลิตน้ำ

ถังน้ำใส

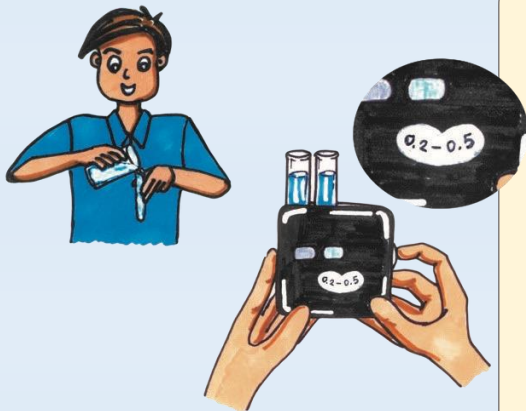
- ตรวจสอบการทำงานของสวิทช์ลูกลอย (ในกรณีที่มีการติดตั้งระบบควบคุมอัตโนมัติ)
 - การตรวจสอบการทำงานของสวิทช์ลูกลอย ให้ทำงานได้ตามปกติ โดยการยกลูกลอยขึ้น หากสวิทช์ลูกลอยทำงานปกติ เครื่องสูบน้ำ จะต้องหยุดทำงาน และเมื่อปล่อยลูกลอยลง หากเครื่องสูบน้ำเริ่มทำงาน แสดงว่า สวิทช์ลูกลอยทำงานปกติ

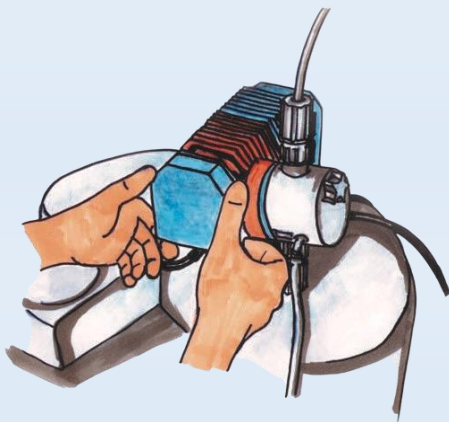
ระบบจ่ายสารละลายปูนขาว – สารส้มและคลอรีน

- ตรวจสอบอัตราจ่ายสารละลายให้เป็นไปตามที่กำหนด
 - การตรวจสอบอัตราจ่ายสารละลาย โดยใช้วิธีการตวงและจับเวลา โดยการใช้ขวดหรือภาชนะที่มีความจุ 100 มิลลิลิตร รองรับสารละลายแล้วปรับอัตราการจ่าย ให้สารละลายเต็มขวดพอดีกับเวลาที่คำนวณไว้

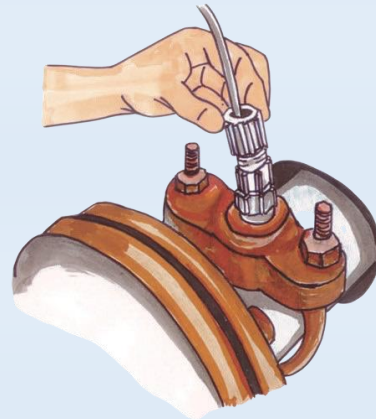

- ตรวจวิเคราะห์ปริมาณคลอรีนหลงเหลือ
 - หลังจากจ่ายสารละลายคลอรีนลงในระบบประปาแล้วต้องทำการตรวจวิเคราะห์ปริมาณคลอรีนหลงเหลือจากปลายท่อเมนจ่ายน้ำในจุดที่ไกลที่สุดจากระบบผลิตน้ำประปา ค่าปริมาณคลอรีนหลงเหลือที่ได้ต้องอยู่ระหว่าง 0.2-0.5 มก./ล. หากมากหรือน้อยกว่า ให้ปรับปริมาณการจ่ายให้ได้ปริมาณตามกำหนด

- ตรวจสอบรอยรั่วซึมของท่อและอุปกรณ์
 - ตรวจสอบรอยรั่วซึมของระบบท่อและอุปกรณ์ หากพบรอยรั่ว ให้รีบทำการซ่อมแซม

- ล้างทำความสะอาดท่อดูด/ท่อส่ง
 - ล้างทำความสะอาดท่อดูด/ท่อส่ง หากอุดตันหรือชำรุดให้เปลี่ยนใหม่

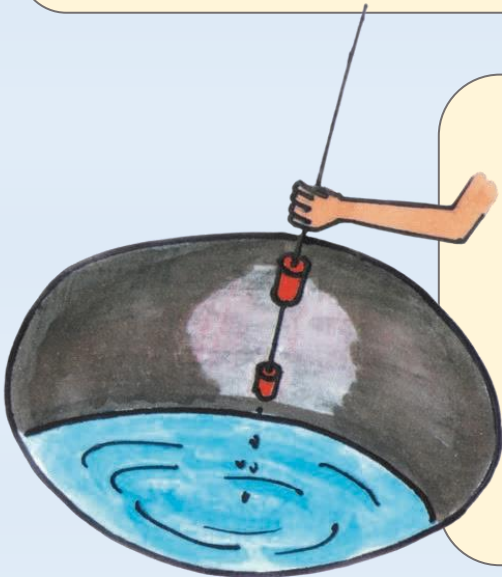
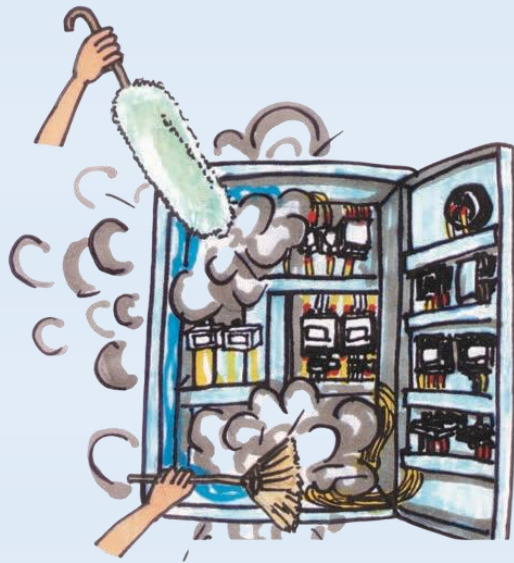

- ล้างทำความสะอาดถังเตรียม/ถังจ่ายสารละลาย
 - ล้างทำความสะอาดภายใน - ภายนอกถัง ไม่ให้มีการหมักหมมของกากคลอรีน (ปูนขาว) ที่ติดลงไปในถัง

ระบบจ่ายน้ำ

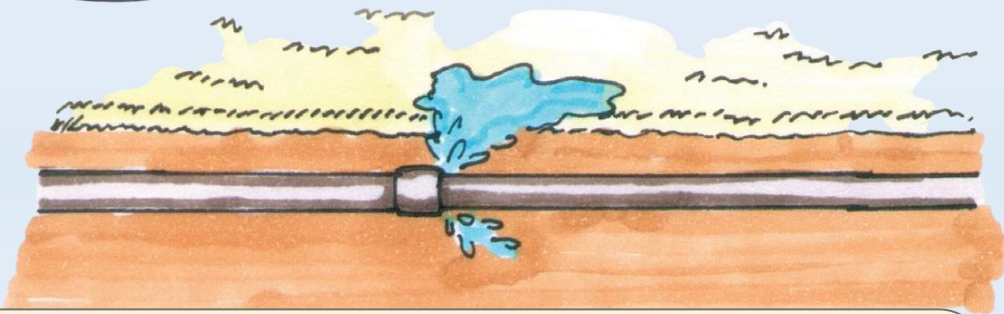
เครื่องสูบน้ำดีและระบบควบคุม

- ตรวจสอบและทำความสะอาดอุปกรณ์ภายในตู้ควบคุม
 - ทำความสะอาดภายในตู้ควบคุมและตรวจสอบอุปกรณ์ หากมีการชำรุดให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่

หอดึงสูง

- ตรวจสอบการทำงานของสวิตช์ลูกลอย (ในกรณีที่มีการติดตั้งระบบควบคุมอัตโนมัติ)
 - การตรวจสอบการทำงานของสวิตช์ลูกลอยทำได้โดยการยกลูกลอยขึ้น หากสวิตช์ลูกลอยทำงานปกติ เครื่องสูบน้ำจะต้องหยุดทำงาน และเมื่อปล่อยลูกลอยลงเครื่องสูบน้ำเริ่มทำงาน แสดงว่าสวิตช์ลูกลอยทำงานปกติ

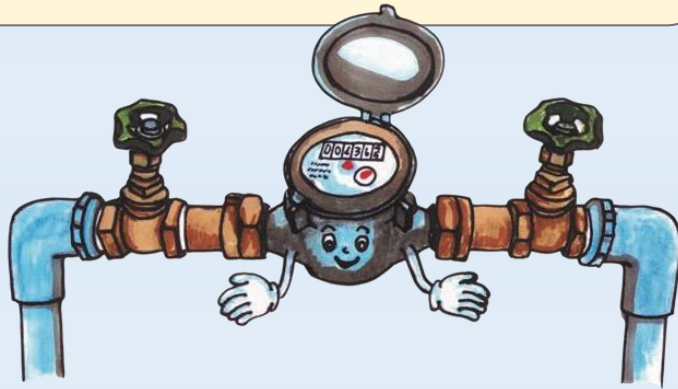

ท่อเมนจ่ายน้ำ

- ตรวจสอบรอยรั่วซึมตามแนวท่อและอุปกรณ์
 - ตรวจสอบรอยรั่วซึมตามแนวท่อ โดยใช้วิธีการสังเกตแนวที่มีการวางท่อผ่านว่ามีรอยน้ำขังหรือน้ำซึมหรือไม่ หรืออาจใช้เครื่องมือพิเศษ เช่น การวัดมาตรความดันของน้ำ การใช้เครื่องมือวัดคลื่นเสียง หากพบรอยรั่วซึมให้ดำเนินการซ่อมเพื่อป้องกันการสูญเสีย

มาตรวัดน้ำ

- ตรวจสอบการทำงานของมาตรวัดน้ำย่อยตามบ้านผู้ใช้
 - การตรวจสอบการทำงานของมาตรวัดน้ำย่อย (โดยทำพร้อมกับการจดมาตรวัดน้ำเพื่อคิดค่านวนค่าน้ำประจำเดือน) โดยการเปิดน้ำภายในบ้าน ตัวเลขมาตรวัดน้ำจะต้องหมุนเป็นปกติ หากไม่หมุนจะต้องซ่อมแซม

- ตรวจสอบปริมาณน้ำสูญเสีย
 - การตรวจสอบปริมาณน้ำสูญเสียโดยการเอาค่าตัวเลขปริมาณน้ำที่จ่ายจากมาตรวัดน้ำรวมลบด้วยผลรวมค่าตัวเลขปริมาณน้ำจากมาตรวัดน้ำย่อย ผลต่างหรือค่าที่ได้ คือ ปริมาณน้ำที่สูญเสีย

ปริมาณจากมาตรวัดน้ำรวม	- 100 ม. ³
ปริมาณจากมาตรวัดน้ำย่อย	- 80 ม. ³
ปริมาณน้ำสูญเสีย	- 20 ม. ³

สภาพแวดล้อมทั่วไป

การดูแลสภาพแวดล้อมระบบประปา

- หญ้า และวัชพืช
 - กำจัดหญ้าและวัชพืชในบริเวณระบบประปาเพื่อให้มีสภาพที่เรียบร้อย

การตรวจสอบสภาพของระบบประปา

ประจำ 6 เดือน

ระบบน้ำดิบ

แหล่งน้ำดิบ

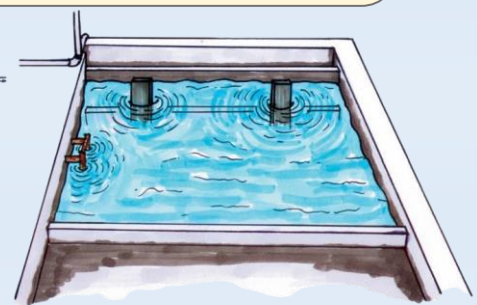
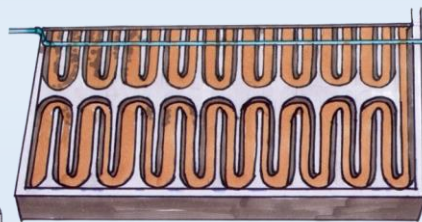
- ตรวจสอบการพังทลายของคันดิน
 - ตรวจสอบว่ามีการพังทลายของคันดินลงไปขวางร่องน้ำหรือไม่ ถ้ามีให้ขุดลอกออก

ระบบผลิตน้ำ

ถังสร้างตะกอนและตกตะกอน

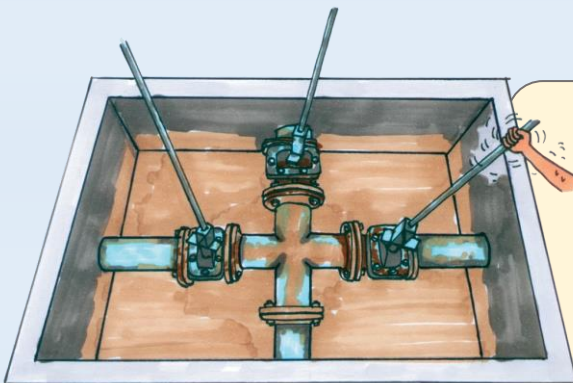
- ทำความสะอาดผนังถังตกตะกอน, ระบบรวมตะกอน
 - ระบายตะกอนในถังออกให้หมด ขัดล้าง ทำความสะอาดพื้น ผนังถังโดยใช้แปรงลวดขัดโคลนและตะไคร่น้ำที่เกาะตามผิวต่าง ๆ

- ตรวจสอบประตุน้ำ / ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่
 - ตรวจสอบดูการรั่วซึมของประตุน้ำทุกตัว หากมีการรั่วไหลให้รีบทำการซ่อมแซมหรือหากชำรุดให้เปลี่ยนใหม่

ถังกรองน้ำ

- ทำความสะอาดผนังถังและรางระบายน้ำทิ้ง
 - ขัดล้างทำความสะอาดผนังถังและรางรับน้ำทิ้ง โดยใช้แปรงลวดขัดโคลนและตะไคร่น้ำที่เกาะตามผิวต่าง ๆ

- ตรวจสอบประตุน้ำ / ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่
 - ตรวจสอบดูการรั่วซึมของประตุน้ำทุกตัว หากมีการรั่วไหลให้รีบทำการซ่อมแซม หรือหากชำรุดให้เปลี่ยนใหม่

ระบบจ่ายน้ำ

หอถังสูง

- ตรวจสอบประตุน้ำ / ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่
 - ตรวจสอบดูการรั่วซึมของประตุน้ำทุกตัว หากมีการรั่วไหลให้รีบทำการซ่อมแซม หรือหากชำรุดให้เปลี่ยนใหม่

- ตรวจสอบสภาพสายล่อฟ้าและอุปกรณ์
 - ตรวจสอบสภาพสายล่อฟ้า ซึ่งต้องอยู่ในสภาพดีไม่ขาด และไม่มีส่วนของสายทองแดงสัมผัสกับหอถังสูง

การตรวจสอบสภาพของระบบชลประทาน ประจำปี

ระบบน้ำดิบ

แหล่งน้ำดิบ

- ขุดลอกแหล่งน้ำในกรณีที่มีดินโคลนไหลลงไปแหล่งน้ำทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน ทำให้เก็บกักน้ำได้น้อยลง
 - ปรับปรุงสระน้ำ ขุดลอกคลอง หนอง บึง ที่ตื้นเขิน ให้กักเก็บน้ำได้เต็มที่

โรงสูบน้ำ

แบบแพลอย

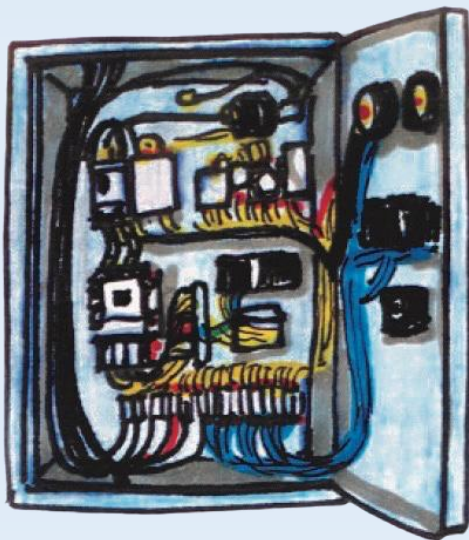
- ตรวจสอบสภาพสายสลิงยึดแพลอย
 - ต้องตรวจสอบลวดสลิงที่ยึดแพลอยให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง อยู่เสมอ และให้แพลอยตัวได้ดี ไม่ให้ชำรุดเสียหาย เพราะอาจถูก กระแสน้ำพัดหลุดจากที่ยึดหรือแพอาจพลิกคว่ำได้
- ตรวจสอบ/ซ่อมแซมรอยรั่วซึม
 - ตรวจสอบถังหรือวัสดุที่ใช้ทำเป็นแพ ถ้าพบรอยรั่วหรือชำรุดให้ รีบดำเนินการแก้ไข หากแก้ไขไม่ได้ให้ทำการเปลี่ยน
- ตรวจสอบโครงสร้าง/ซ่อมแซม - ทาสี
 - ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป ถ้าพบการชำรุดให้ดำเนินการ แก้ไข พร้อมกับทาสีใหม่

แบบบนดิน

- ตรวจสอบโครงสร้าง/ซ่อมแซม – ทาสี
 - ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป ถ้าพบการชำรุดให้ดำเนินการแก้ไข พร้อมกับทาสีใหม่
- ตรวจสอบ/ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า แสงสว่างและอุปกรณ์
 - ตรวจสอบหลอดไฟฟ้า แสงสว่าง และอุปกรณ์ หากชำรุดให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่

เครื่องสูบน้ำหอยโข่งและระบบควบคุม

- ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ภายในตู้ควบคุม
 - ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ทุกชิ้นส่วนภายในตู้ควบคุม หากมีการชำรุดให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่

- ตรวจสอบสายไฟฟ้าและขั้วไฟฟ้าภายในตู้ควบคุม
 - ตรวจสอบสภาพสายไฟฟ้าทั้งหมด รวมถึงสายดินว่ามีสภาพสมบูรณ์หรือไม่ หากชำรุด ควรรีบเปลี่ยนสายไฟใหม่ และตรวจจุดขั้วต่อสายไฟฟ้าว่าแน่นหรือไม่

ท่อส่งน้ำดิบ

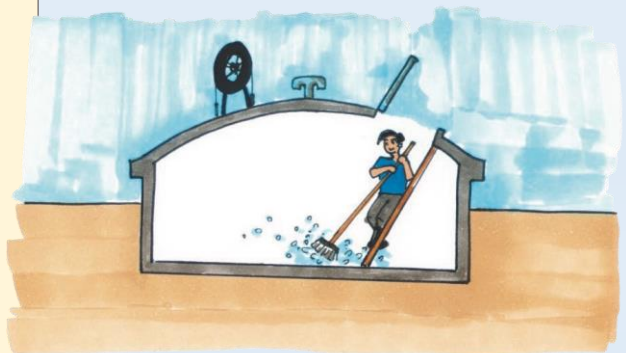
- ตรวจสอบสภาพจุดรองรับท่อ
(ในกรณีที่มีการใช้เสารับท่อส่งน้ำดิบ)
 - ตรวจสอบโครงสร้างที่รองรับท่อ
หากชำรุดหรือไม่แข็งแรงมั่นคง
เพียงพอ ให้ทำการซ่อมแซมแก้ไข

ระบบผลิตน้ำ

ถังน้ำใส

- ล้างทำความสะอาดถัง
 - ขัดล้างทำความสะอาดพื้น - ผนังของถัง
โดยใช้แปรงลวดด้ามยาวขัดโคลนและ
ตะไคร่น้ำที่เกาะตามผนังแล้วล้างให้
สะอาด (หากรู้สึกอึดอัดหายใจไม่ออกให้
รับขึ้นมาด้านบน)

- ตรวจสอบสภาพการใช้งานฝาปิดถัง
 - ตรวจสอบฝาปิดถังน้ำใส ซึ่งจะต้องปิดสนิท
อยู่ในสภาพดีและกุญแจล็อกใช้งานได้ดี

ระบบจ่ายสารละลายปูนขาว - สารส้มและคลอรีน

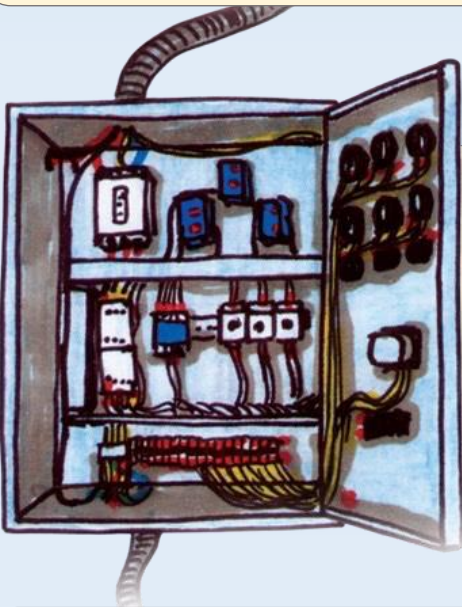
- ตรวจสอบระบบควบคุมเครื่องจ่าย
(ในกรณีที่มีการใช้เครื่องจ่ายสารละลาย)
 - ตรวจสอบการทำงานอุปกรณ์ทุกชิ้นส่วน
ภายในตู้ควบคุม หากมีการชำรุดให้ทำการ
ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่

ระบบจ่ายน้ำ

เครื่องสูบน้ำดีและระบบควบคุม

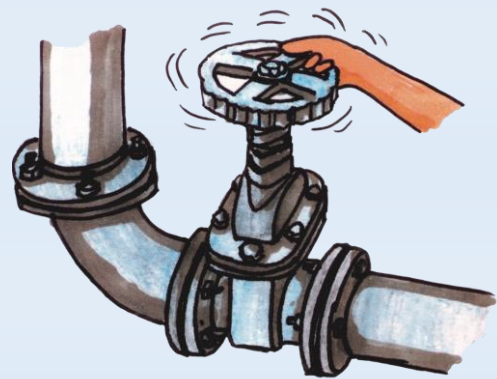
- ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ภายในตู้ควบคุม
 - ตรวจสอบสายไฟฟ้าและขั้วไฟฟ้าภายในตู้ควบคุม

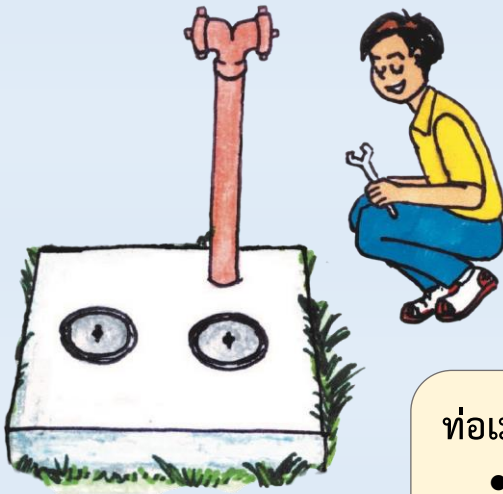
- ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ภายในตู้ควบคุม หากมีการชำรุดให้ทำการซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่
 - ตรวจสอบสายไฟฟ้าทั้งหมดรวมถึงสายดินว่ามีสภาพสมบูรณ์หรือไม่ หากชำรุดควรรีบเปลี่ยนสายไฟใหม่ และตรวจจุดขั้วต่อสายว่าแน่นหรือไม่

หอถังสูง

- ระบายตะกอนในหอถัง
 - ระบายตะกอนโดยการเปิดประตูน้ำ
 - ระบายตะกอนที่ตกค้างในถังออกไป

- ล้างทำความสะอาดถัง
 - ชักล้างทำความสะอาดพื้น - ผนังถัง โดยใช้แปรงลวดด้ามยาวชักโคลนและตะไคร่น้ำที่เกาะตามผนัง แล้วล้างให้สะอาด

ท่อเมนจ่ายน้ำ

- ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ
 - ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ทุกชิ้นส่วน เช่น ประตูล้ำหัวจ่ายน้ำดับเพลิง หากมีการชำรุด ให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่

- ระบายตะกอนในเส้นท่อ (หากในระบบประปามีการออกแบบไว้)
 - ทำการล้างท่อเมนทุกเส้นโดยการเปิดหัวจ่ายน้ำดับเพลิงหรือประตูล้ำระบายตะกอนที่จุดปลายท่อเมน และปล่อยน้ำไหลทิ้งลงรางระบายน้ำ

การตรวจสอบสภาพของระบบชลประทาน

ประจำปี 5 ปี

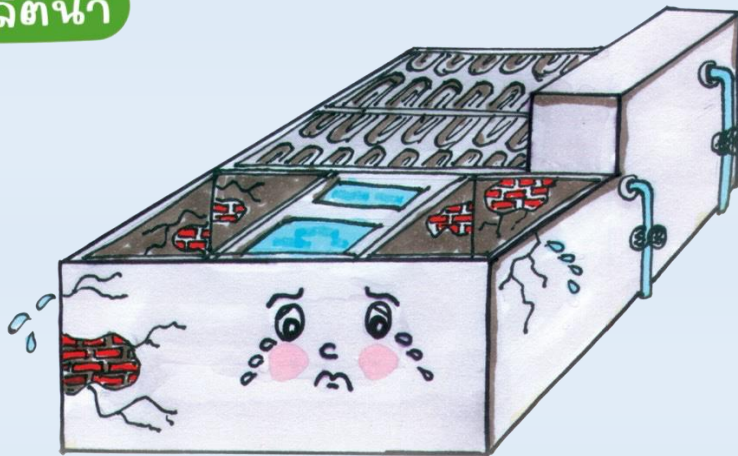
ระบบน้ำดิบ

แหล่งน้ำดิบ

- ซ่อมแซมรั้วกันบริเวณแหล่งน้ำ
 - ตรวจสอบ/ซ่อมแซมรั้วกันแหล่งน้ำ
 - กันสัตว์เข้าไปทำดินพังหรือทำให้น้ำสกปรก (ถ้ามี)

ระบบผลิตน้ำ

ถังสร้างตะกอนและถังตกตะกอน

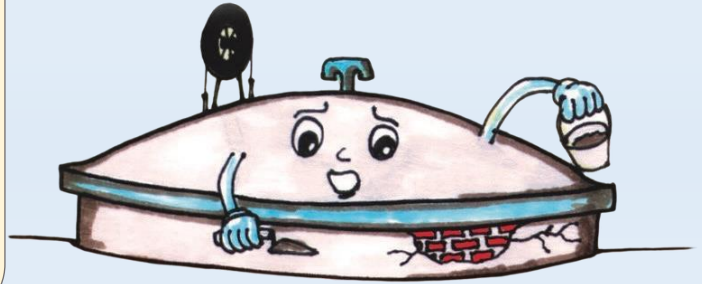
- ตรวจสอบรอยแตกร้าว - รั่วซึม/ซ่อมแซม - ทาสี
 - ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป
 - รอยแตกร้าว รั่วซึม ถ้าพบให้ดำเนินการแก้ไขพร้อมกับทาสีใหม่หากจำเป็น

ถังกรองน้ำ

- ตรวจสอบรอยแตกร้าว - รั่วซึม/ซ่อมแซม - ทาสี
 - ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป
 - รอยแตกร้าว รั่วซึม ถ้าพบให้ดำเนินการแก้ไขพร้อมกับทาสีใหม่หากจำเป็น

ถังน้ำใส

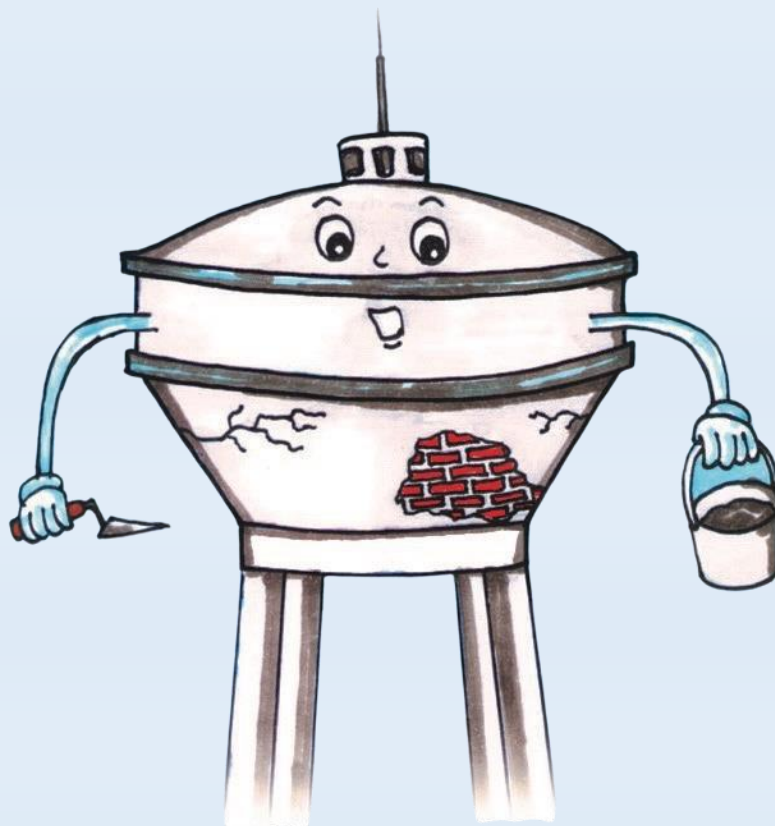
- ตรวจสอบรอยแตกร้าว - รั่วซึม/ซ่อมแซม - ทาสี
- ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป รอยแตกร้าว รั่วซึม ถ้าพบให้ดำเนินการแก้ไขพร้อมกับทาสีใหม่หากจำเป็น

ระบบจ่ายน้ำ

หอถังสูง

- ตรวจสอบรอยแตกร้าว - รั่วซึม/ซ่อมแซม - ทาสี
- ตรวจสอบสภาพโครงสร้างทั่วไป รอยแตกร้าว รั่วซึม ถ้าพบให้ดำเนินการแก้ไขพร้อมกับทาสีใหม่หากจำเป็น

สถานที่ติดต่อ

กองการจัดสรรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่อยู่ 180/3 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 34 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2271 6000 ต่อ 6854 โทรสาร 0 2298 6608-9

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1

ที่อยู่ 555 ม.15 ถ.ลำปาง - ห้างฉัตร ต.บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ.ลำปาง 52100
โทรศัพท์ 0 5421 8602 โทรสาร 0 5422 2938

รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด คือ ลำปาง เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน กำแพงเพชร ตาก

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 2

ที่อยู่ 112 ม.9 ต.หนองยาว อ.เมือง จ.สระบุรี 18000

โทรศัพท์ 0 3622 5241 โทรสาร 0 3622 5241 ต่อ 107

รับผิดชอบพื้นที่ 12 จังหวัด คือ สระบุรี เพชรบูรณ์ ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นนทบุรี
สมุทรปราการ ปทุมธานี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 3

ที่อยู่ 307 ม.14 ต.หนองนาคำ อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 0 4229 0350 โทรสาร 0 4229 0349

รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด คือ เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู มุกดาหาร หนองคาย นครพนม
สกลนคร บึงกาฬ

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 4

ที่อยู่ 90 ม.4 ถ.อนามัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ 0 4322 1714 โทรสาร 0 4322 2811

รับผิดชอบพื้นที่ 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5

ที่อยู่ 47 ม.1 ถ.ราชสีมา-โชคชัย ต.หนองบัวศาลา อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0 4492 0256 โทรสาร 0 4492 0254

รับผิดชอบพื้นที่ 4 จังหวัด คือ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6

ที่อยู่ 820 ถ.ปราจีนอนุสรณ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี 25000

โทรศัพท์ 0 3721 3638-9 โทรสาร 0 3721 3638-9

รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ตราด ระยอง สระแก้ว ชลบุรี

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 7

ที่อยู่ 195 ม.4 ถ.ราชบุรี-น้ำพุ ต.ห้วยไผ่ อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

โทรศัพท์ 0 3233 4989 โทรสาร 0 3233 4988

รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด คือ ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8

ที่อยู่ 100 ม.6 ถ.ทุ่งควนจีน ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์ 0 7425 1156 โทรสาร 0 7425 1157 ต่อ 300

รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด คือ สงขลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สตูล นครศรีธรรมราช

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 9

ที่อยู่ 819 ม.8 ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65130

โทรศัพท์ 0 5531 3181 โทรสาร 0 5531 3183

รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด คือ พิษณุโลก พิจิตร แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 10

ที่อยู่ 394 ม.4 ถ.อำเภอด.มะขามเตี้ย อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

โทรศัพท์ 0 7727 2942 โทรสาร 0 7727 2446

รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร พังงา ระนอง ภูเก็ต

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11

ที่อยู่ 39 ถ.เลี้ยวเมือง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ 0 4531 1969 โทรสาร 0 4531 6298

รับผิดชอบพื้นที่ 3 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ

ปรับปรุงครั้งที่ 1

ที่ปรึกษาคณะทำงานฯ

นางจรรยา

ไตรรัตน์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำ

หัวหน้าคณะทำงานฯ

นายไตรสิทธิ์

วิฑูรชวลิตวงศ์

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านระบบการจัดการทรัพยากรน้ำ

คณะทำงานฯ

นางสาวสุญาณี

สุทธิพงศ์

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการ

นายเจริญชัย

จิรัชรัตนสิน

ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีและมาตรฐาน

นายมนตรี

ทั้งสุวรรณ

นายช่างโยธาอาวุโส

นายพอลิตต์

ชั้นทอง

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นายศักรภาพ

แก้วพาที

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นายจตุรวิทย์

ชินจิตร

วิศวกรชำนาญการ

นางสาวกัญติศา

นิยม

วิศวกรปฏิบัติการ

นายชนุดม

อังคะนาวิน

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นายไพรัช

แก้วจินดา

พนักงานธุรการ ส4

นายกิตติพล

ดีประดิษฐ์

วิศวกรโยธา

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก มาตรฐานการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ระบบประปาแบบผิวดิน
สำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ปรับปรุงครั้งที่ 2

ที่ปรึกษา

นายนิติพันธุ์

ตรงการดี

ผู้อำนวยการกองการจัดสรรน้ำ

ผู้จัดทำ

นายพอลิตต์

ชั้นทอง

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานประปา

นายวัฒนา

ไชยคุณ

วิศวกรโยธามานาญการพิเศษ

นายสมบัติ

รอดทอง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายเอกฉันท

เมธีวุฒิกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายชนินทร

คงพันธุ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวสุริขดา

พันธ์ภูผา

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นายไพรัช

แก้วจินดา

พนักงานธุรการ ส4

นางสาวญาดา

งามนิมิตร

พนักงานจ้างเหมาบริการ (เอกชน)

ปรับปรุงจากเอกสาร

มาตรฐานการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ระบบประปาแบบผิวดิน ปี 2564
จัดทำโดยสำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ